

TÜRKİYE’NİN SAĞLIK TURİZMİNDEKİ ÖNEMİ

TÜRKİYE'NİN SAĞLIK TURİZMİ AÇISINDAN ÖNEMİ

Türkiye iklimi, denizi, kumsalları, termal kaynakları, talassoterapi olanakları, ormanları, yaylaları yanında THY gibi dünya da en çok noktaya uçuş yapan bir ulusal havayolu markası ile sunduğu ulaşım kolaylığı sayesinde medikal turizm ve alternatif sağlık turizme için en ideal bölgedir. Aynı zamanda ülkemiz, medikal sağlık turizmi açısından ülke genelindeki üniversite hastaneleri, eğitim araştırma hastaneleri ve özel sağlık kuruluşları ile kaliteli hizmetin odak noktası olmayı hak etmektedir.

İstanbul, Ankara, İzmir ve Antalya gibi şehirlerin dünya genelindeki tanınırlığı, devlet politikası haline gelmiş turizm altyapısı ve dünya turizm pazarından aldığı pay ile Türkiye iyi bir planlama sayesinde sağlık turizminde de arzulanan noktaya ulaşacaktır. Son 5 yıldır üst üste yıllık tatil amaçlı turistik ziyaretin 30.000.000 kişiyi aştığı ve 2014 yılında toplam 42.000.000 civarında ziyaretçi verisi üzerinden elimizde önemli bir iletişim hedef grubu olduğu da görülecektir.

TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

AYLAR	YILLAR			% DEĞİŞİM ORANI	
	2012	2013	2014	2012/2013	2013/2014
OCAK	1 328 271	1 384 609	1 426 149	4.24	3.00
ŞUBAT	1 347 800	1 618 943	1 708 255	20.12	5.52
MART	1 920 629	2 212 616	2 197 885	15.20	-0.67
NİSAN	2 602 910	2 896 079	3 010 627	11.26	3.96
MAYIS	3 698 116	4 273 472	4 330 933	15.56	1.34
HAZİRAN	4 432 358	4 606 676	4 794 562	3.93	4.08
TEMMUZ	5 373 363	5 183 470	5 829 607	-3.53	12.47
AĞUSTOS	5 167 261	5 529 096	5 816 977	7.00	5.21
EYLÜL	4 534 938	4 706 616	4 773 251	3.79	1.42
EKİM	3 542 275	3 779 120	3 821 286	6.69	1.12
KASIM	2 021 085	1 967 743	2 025 739	-2.64	2.95
ARALIK	1 746 219	1 702 331	1 891 975	-2.51	11.14
TOPLAM	37 715 225	39 860 771	41 627 246	5.69	4.43

Türkiye özellikle iç hastalıkları, ortopedi, kadın hastalıkları ve doğum en sık sınıır ötesi hasta kabul eden branşlardır. Bunların yanında diğer ülkelere göre yurt dışından en fazla göz ameliyatına yönelik hasta kabul edilen ülkenin Türkiye olduğunu da vurgulamak gerekir. Ayrıca başta saç ekimi olmak üzere estetik cerrahi konularında medikal turizmde diğer ülkelere göre mukayeseli üstünlüğe sahip konumda olduğu ifade edilebilir.

Ancak, Türkiye'nin medikal turizmde gerek kamu gerekse özel sektör açısından bağlayıcı belirlenmiş bir strateji geliştirmeye son bir yıl içinde başlamış olması sektördeki pozisyonumuzu belirleyen en büyük olumsuzluk olmuştur. Ancak gerek SATURK (Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu) ve gerekse Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TUSEB) Sağlık Bilimlerinde Kalite ve Akreditasyon Enstitüleri artık daha fazla önem verilen sektörde kazanımlarımızı hızlandıracak iki önemli yapıdır. Ülkemizde bu iki kurum sayesinde sağlık turizminin belirli kriterler üzerinden hizmet sunma koşulu gelişecektir.

Özel sağlık kuruluşları yabancı sağlık sigorta firmalarıyla anlaşmalar yaparak ve dışarıdan tedavi maksatlı hasta gelmesine olanak sağlamışlardır. Ancak bu konu kitlesel bir hareket haline dönüşmemiştir. Bu hareketliliğin kitlesel hale dönüşebilmesi için anlaşmaların T.C. Sağlık Bakanlığı ya da SATURK tarafından yapılması gerekmektedir.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Üst Uzmanlık Alanları

- Adolesan Hastalıkları,
- Pediatrik Acil,
- Pediatrik Endokrinoloji,
- Pediatrik Gastroenteroloji,
- Pediatrik Genetik Hastalıklar,
- Pediatrik Göğüs Hastalıkları,
- Pediatrik Onkoloji,
- Pediatrik Hematoloji,
- Pediatrik Kardiyoloji,
- Pediatrik Metabolik Hastalıklar,
- Pediatrik Nefroloji,
- Pediatrik Nöroloji,
- Pediatrik Romatoloji,
- Pediatrik Yoğun Bakım,
- Pediatrik Enfeksiyon Hastalıkları,
- Pediatrik İmmünoloji
- Genel Pediatri,
- Neonatoloji

Ülkemizin coğrafi konumu ve sağlık sektöründeki mükemmeliyet merkezi olarak değerlendirilebilecek sağlık tesisleri sağlık turizminde Türkiye'nin önemli avantajları arasındadır. Bir diğer önemli avantaj ise üst uzmanlık dallarında yetişmiş tecrübeli hekim kadrolarıdır. Örneğin tablodan da görüleceği gibi Türkiye, Çocuk Sağlığı ve hastalıkları altında 18 farklı bilim dalı ya da üst ihtisas alanı olan bir kaç ülkeden biridir. Aynı şekilde göz hastalıklarında; excimer laser cerrahisi, ön kamara cerrahisi, retina cerrahisi, şaşılık cerrahisi gibi üst uzmanlık dalları ülkemizde gelişmiştir. Son 10 yılda sağlık turizmi temalı kurulan dernek sayısı yirmiyi geçmiştir. Birçok özel hastane dünya çapındaki medikal turizm fuarlarına katılmaya başlamış ve hastalara daha iyi hizmet vermek adına "Yabancı Hasta Departmanları" veya "Sağlık Turizmi Departmanları" kurmuştur. Farklı bir kültürden gelen hastaların beklediği özel ilgiyi sunan ve güven esasına dayanan hizmet için özel departmanların kurulması hastaların işini oldukça kolaylaştırmıştır.

Türkiye'deki özel hastaneler, tedavi amaçlı medikal turizmde, hasta akışı

sağlamak adına akreditasyonun önemini fark etmiş ve bu konudaki çalışmalarında son 10 yılda hızlanmıştır.

Türkiye'ye gelen sağlık turistleri sayısının hem özel hem de kamu sektöründe artış eğiliminde olduğu görülmektedir. Sağlık turizmi toplam rakamları arasında turist sağlığı kapsamında değerlendirilen hastalarda mevcuttur. Yıllar içerisinde tablodan da görüleceği gibi artmış olan turist sayısı doğal olarak turist sağlığı kapsamında sunulan hizmetin sayısını da arttırmaktadır. Tablodan da görüleceği gibi ülkemize giriş yapan yabancıların ülkelere göre dağılımı değişmektedir. Son iki yılda Avrupadan gelen turist sayısı her ne kadar 1.200.000 kişi artmış olsa da orantısız dağılımda %5 azalma yaşanmıştır. Asya ülkelerinden gelen turist sayısının gerek Batı Asya ve gerekse Güney Asyadan gelenler açısından artmış olması sağlık turizmi içinde umut vadetmektedir.

**2012-2014 YILLARINDA ÜLKEMİZE GELEN YABANCILARIN
MİLLİYETLERİNE GÖRE KARŞILAŞTIRILMASI (OCAK-ARALIK)**

BÖLGE	YILLAR			MİLLİYET PAYI (%)			% DEĞİŞİM ORANI	
	2012	2013	2014*	2012	2013	2014*	2013/2012	2014/2013
		18 230 104	18 778 272	19 443 455	57.36	53.79	52.78	3.01
BDT	7 236 582	8 607 486	8 850 923	22.77	24.66	24.03	18.94	2.83
TOPLAM AFRİKA	713 399	807 484	888 107	2.24	2.31	2.41	13.19	9.98
TOP. BATI ASYA	2 147 531	3 055 786	3 377 008	6.76	8.75	9.17	42.29	10.51
TOP. GÜN. ASYA	1 692 321	1 775 149	2 331 648	5.32	5.08	6.33	4.89	31.35
TOPLAM ASYA	3 839 852	4 830 935	5 708 656	12.08	13.84	15.50	25.81	18.17
KUZEY AMERİKA	11 328	11 370	14 666	0.04	0.03	0.04	0.37	28.99
ORTA AMERİKA	7 654	8 555	10 428	0.02	0.02	0.03	11.77	21.89
GÜNEY AMERİKA	165 966	225 621	202 520	0.52	0.65	0.55	35.94	-10.24
TOPLAM AMERİKA	184 948	245 546	227 614	0.58	0.70	0.62	32.76	-7.30
OKYANUSYA	4 690	475	672	0.01	0.00	0.00	-89.87	41.47
MİLLİYETSİZ	31 739	35 501	47 654	0.10	0.10	0.13	11.85	34.23
TOPLAM	31 782 832	34 910 098	36 837 900	100.00	100.00	100.00	9.84	5.52

Türkiye bugün kalp hastalıkları, estetik ve diş operasyonları kapsamında yurt dışına seyahat eden hastalar için tercih edilebilecek önemli ülkeler arasındadır. Amerikalıların Türkiye'yi tercih etmelerinin en önemli nedeni, tedavi masraflarının çoğunlukla kendi ülkelerindeki fiyatlardan yaklaşık %35-60 oranında daha düşük olmasıdır. Örneğin Amerikada baypas ameliyatının fiyatı 125.000 \$ arasındayken Türkiye'de aynı ameliyat 25.000 \$ civarındadır. Ülkemize doğru hareketin yola çıkılan ülkeye göre değişik gerekçeleri olmaktadır. Almanya'dan gelen hastalarda en büyük neden diaspora sağlık turizmidir.

Mevcut durumda Türkiye dünya medikal turizm pastasından önemli ancak olması gerekenden düşük bir pay almaktadır. Nitekim Türkiye'ye doğru hasta hareketliliğinin olduğu ülkeleri yedi ana sınıfta incelenebiliriz.

- Akrabalık bağları nedeniyle sıkı ilişkilerin olduğu ülkeler (Bulgaristan, Yunanistan, Suriye gibi)
- Türk nüfusun yoğun yaşadığı ülkeler (Almanya, Hollanda, Fransa gibi),
- Altyapı ve hekim yetersizliği nedeniyle hizmet sıkıntısı çeken gelişmekte olan ülkeler (Libya, Irak, Balkan ülkeleri, Orta Asya'daki Türk Cumhuriyetleri gibi),
- Sağlık hizmetlerinin pahalı olduğu ülkeler (İngiltere, Amerika, Almanya gibi),
- Uzun bekleme sırası olan ülkeler (İngiltere, Hollanda ve Kanada gibi)
- Sigorta sistemlerinin geri ödeme kapsamına almadığı dış hastalıkları gibi hizmetlerin bulunduğu ülkeler (Fransa, İngiltere, İrlanda, Almanya gibi)
- Özellikle hizmetlerin talep yoğunluğu olan ülkeler (Orta Doğu Ülkeleri, Balkan Ülkeleri gibi)

Türkiye'ye doğru hasta hareketinin nedenleri

- Yakın uçuş mesafesi
- Uygun tedavi maliyetleri
- Kalifiye personel
- Kaliteli hizmet
- Modern tıbbi teknoloji
- Bekleme süresinin olmaması
- Sosyo-kültürel benzerlik
- Eşlik eden turistik faaliyet çeşitliliği

Yabancıların medikal turizm kapsamında kendi ülkeleri dışına çıkma nedenleri çok çeşitlidir. Türkiye'ye doğru hasta hareketinin en önemli nedenlerden biri yaşadıkları ülkelere göre daha uygun fiyatlar ile yüksek kalitede hizmet alınabilmesidir. Diğer tercih nedenleri arasında modern, kaliteli hizmet veren, kalifiye personele ve ileri teknolojik donanımına sahip olan hastanelerin olması öne çıkmaktadır. Nitekim özellikle ileri onkolojik tedavi merkezleri açısından bölgesinde lider konumda olması dolaylı olarak diğer uzmanlık dallarına da katkı sağlamaktadır. Diğer gerekçeler tabloda kısaca özetlenmiştir. Tercih nedenleri yola çıkılan ülkeye ve bölgeye göre değişiklik göstermektedir. Ülke ve bölgelere yönelik çalışmalarda farklılıklar göz önünde bulundurulmalıdır.

Türkiye Sağlık Turizmi GZFT Analizi

Uluslararası literatürde SWOT analiz olarak geçen GZFT analizi bir konuya ilişkin güçlü ve zayıf yönlerin, fırsat ve tehditlerin sistematik ve gerçekçi bir biçimde değerlendirilmesi ve raporlanmasıdır. Yapılan analizler sonrasında elde edilen raporlar sayesinde “fırsatların değerlendirilip güçlü yöne çevrilmesi, tehditleri bertaraf edici stratejilerin geliştirilmesi, zayıf yönlerin nasıl azaltılacağı ya da ortadan kaldırılabileceği, güçlü yönlerin ise nasıl daha da güçlendirilip tanıtım-pazarlamada kullanılacağı” değerlendirilir. GZFT analizi, Türkiye'de medikal turizm konusundaki gelişimin sağlanması için neler yapılması gerektiğine ilişkin bir yol haritasının geliştirilmesini sağlayacaktır.

Medikal Turizmde Türkiye'nin Güçlü Yönleri

Ortaya çıkış amacı kaliteli ve daha ekonomik olarak tedavi olabilmek ya da sağlığını geliştirmek olan medikal turizm için Türkiye avantajlı bir ülkedir. Bu avantajlar şu şekilde sıralanabilir:

- Türkiye'nin medikal turizmdeki en önemli avantajı tüm sağlık turizmi çalışmalarını koordine edecek bir çatı yapının kurulmuş ve devlet politikası geliştirilmiş olmasıdır (SATURK).
- THY gibi dünya da en fazla uçuş noktasından erişim sağlayan bir ulusal havayolunun olması
- Sağlık kurumlarımızın önemli bir kısmı teknolojik alt yapı açısından batıyla yarışabilecek seviyeye gelmiş olması ve Eğitim ve Araştırma Hastaneleri alt yapısında bölge lideri konumu
- Türkiye JCI ile akredite olmuş hastane sayısı açısından dünya da 2. sıradadır.
- Medikal turizmdeki önemli avantajı ise çok sayıda sağlık temalı kullanılabilir termal kaynağa sahip olması ve kullanılabilir termal kaynaklar sayısal olarak Avrupada 1. sırada olması
- Türkiye ile ilgili bazı ülkelerde olumlu imajın varlığı.
- Ülkemizin 4 mevsime yayılmış uygun iklimi
- Anadolu'nun tarihi ve turistik uygarlıklar merkezi olması.
- Ülkemizin çevresindeki bir milyara yakın nüfusa hitap edebilecek 3 saatlik uçuş mesafesinde olması.
- Türkiye'nin genç nüfusu ile ciddi bir iş gücü potansiyeline sahip olması.
- Özellikle hekimlik kadrolarında üst düzey uzmanlaşmış nitelikli insan kaynaklarının mevcudiyeti
- Türkiye'deki sağlık hizmetlerinin gelişmiş diğer ülkelere kıyasla daha ucuz olması

Medikal Turizmde Türkiye'nin Zayıf Yönleri:

Türkiye'de medikal turizm alanında sayılan pek çok güçlü yön bulunmakla birlikte, bu alandaki gelişimi olumsuz yönde etkileyen Türkiye'nin zayıf yönleri de bulunmaktadır:

- Karmaşık ve birbiri ile koordine olmayan çok sayıda ilgili mevzuat
- Avrupa Birliği ülkeleri arasında sağlıkta serbest dolaşım uygulamasının ülkemizi kapsamaması
- Sağlık personelinin uluslararası sağlık mevzuatı ve hasta hakları konusunda bilgilerinin yetersizliliği
- Özel ve kamu hastanelerinde yabancı dil bilen sağlık personeli sayısının azdır.
- Sağlık turizmi temalı tanıtımın koordine olarak yapılmaması, sağlık tesislerinin yetersiz ülke ve fuar faaliyetleri ile çaba göstermeleri, pazarlama stratejilerine ve pazarlama araştırmalarına yeterince önem verilmemesi
- Türkiye ile ilgili bazı ülkelerde olumsuz imajın varlığı
- Lojistik hizmetlerin koordinasyonu yetersizliliği
- Yurt dışı sigorta şirketleri ile koordinasyon zayıflığı
- Yabancı kamu sigortaları ile yapılan çalışmaların getirdiği kısıtlılıklar
- Akreditasyon çabası göstermeyen kamu hastaneleri
- Fiyatlandırmada yanlış uygulamalar

Ülkelere Göre Türkiye'nin Medikal Turizm Tercih Nedenleri

	Fiyat Farklılığı	Uzun Bekleme Süresi	Tıbbi Teknolojik Yetersizlik	Sağlık Çalışmanı üst ihtisas vetersizliği	Akrabalık İlişkileri	Diyaspora	Sigorta kapsamında olmayan işlemler	Özellikli Tedavi Seçeneklerine Olan İhtiyac	Sosyo-kültürel Benzerlik	Geleneksel Turizm Olanakları
Almanya	✓	✓				✓				✓
Rusya			✓	✓			✓	✓		✓
İngiltere	✓	✓				✓	✓			✓
ABD	✓						✓			✓
Libya			✓	✓				✓		✓
Hollanda	✓	✓				✓	✓			✓
Fransa	✓	✓				✓	✓			✓
Bulgaristan			✓	✓	✓			✓	✓	✓
Yunanistan			✓	✓	✓			✓	✓	✓
Suriye			✓	✓	✓			✓	✓	✓
Azerbaycan			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Orta Asya Ülkeleri			✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓
Orta Doğu Ülkeleri			✓	✓			✓	✓	✓	✓

Fırsatlar

- Diaspora sağlık turizmi olarak adlandırılan Türk kökenli yurt dışında yaşayan çok sayıda vatandaşımızın olması; Türk vatandaşlarının farklı kültürlere ve dillere sahip olan sağlık personellerinden sağlık hizmeti almak yerine kendi ülkelerinde, kendi kültürlerine uygun, kendi dillerinde hizmet veren sağlık personellerinden güvendikleri hizmeti almak istemesi,
- Ülkemizin termal kaynaklarının “termal sağlık tesisi” olarak kullanımının mümkün olması,
- Sağlık turizminde önemli sayıda hizmet sunumu gerçekleştiren ve rekabet edilecek olan Güney Doğu Asya Bölgesi'nde salgın hastalık riskinin ve hijyen koşullarının bozuk olması,
- Türk turizm sektöründe mevsimselliğe bağlı atıl kapasite varlığı,
- Yurt dışında yaşayan hekimlerimizin medikal turizmin gelişmesi ile ülkeye dönmesi olasılığı,
- 11 Eylül saldırıları sonrası ve Arap Baharı süreci ile ortaya çıkan terör ve eylemler nedeniyle Ortadoğu Ülkeleri kökenli insanların yaşadıkları vize sorunu,
- Orta Asya Türk Cumhuriyetleri'nde yaşayan insanların, tedavi amaçlı arayışlar içinde olması,
- Gelişmiş ülkelerde yaş ortalamasının artmış olması,
- Gelişmiş ülkelerde uzun bekleme süreleri.

Tehditler

- Sağlık turizmi kapsamında tedavi olan hastalardan sağlanan ekonomik değerın sağlık çalışanına yansıtılamaması nedeniyle nitelikli doktor ve sağlık personelinin kamudan daha fazla kazanabilecekleri özel sağlık kuruluşlarını tercih etmeleri,
- Kontrolsüz ve koordinasyonsuz şekilde uygulanan fiyat politikası nedeniyle aynı ülke vatandaşlarına aynı hastalık tedavisinde kesilen çok farklı faturalar,
- Yurt dışından gelen hastaların ekonomik getirisinin yurt içindeki hastaların getirisine oranla daha fazla olmasından dolayı, hastanelerin yurt dışından gelen hastalara odaklanması sonucunda, yurt içindeki hastalara verilen hizmet kalitesinin düşmesi,
- Yurt dışından gelen hastalarla birlikte ülkemiz florasında nadir karşılaşılan bulaşıcı hastalıklar ile karşılaşılması ihtimali,

- Türkiye’de sunulan sağlık hizmeti sonrasında ortaya çıkan komplikasyon veya ameliyat sonrası bakım ihtiyacının, hastanın kendi ülkesinde giderilmek zorunda olması nedeniyle bu konuda yaşanabilecek sıkıntıları,
- İsrail, Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün gibi ülkelerden gelen rekabet baskısı.

Medikal Turizm Destinasyonu Türkiye

2002-2012 yılları arasında gerçekleştirilen Sağlıkta Dönüşüm Programı, medikal turizm alanında da etkisini göstermiş, hayata geçirilen birçok düzenleme ve getirilen yenilikler ile kendi vatandaşına daha kaliteli hizmet sunabilen Türkiye, yabancı vatandaşlara da kaliteli hizmet sunmaya başlamasıyla, önemli bir medikal turizm destinasyonu haline gelmiştir.

Yaşlı Turizmi, Termal Turizm, Engelsiz Turizm gibi medikal turizmin alt dallarında da ön plana çıkan Türkiye, konumunu her geçen yıl güçlendirmektedir.

Sağlık Turizminde Türkiye’nin Rekabetçilik Unsurları

Son yıllarda Türkiye’de devlet destekli yeni yatırımlarla birlikte güncel teknolojilerin geliştirilmesi, özellikle İstanbul, Ankara, Antalya ve Bursa gibi illerde olmak üzere ülke genelinde ulusal sağlık hizmetlerinin kalitesini artırmıştır.

Türkiye’de sağlık turizmi alanında görülen gelişmelerde hastane ve sağlık personeli yatırımlarının payı büyüktür. Ayrıca, İngilizce eğitim verebilen tıp fakültesi sayısı arttırılarak, hekimlere

diğer ülkelerdeki gelişmeleri yakından takip edebilmeleri ve araştırmalarını gelişmiş ülkelerde yapmaları için burs imkânları sağlanmaktadır.

Önümüzdeki yüzyılın katma değeri yüksek en önemli sektörlerinden biri olacağına inanılan sağlık turizminde, Türkiye politik ve jeo-stratejik konumu itibarıyla en avantajlı ülkelerden biridir. 4 saatlik uçuş mesafesindeki 1,5 milyar insana sağlık hizmeti sunabilme imkânı olan Türkiye, modern teknolojik donanımı ile ileri tetkik, tedavi ve yüksek kalitedeki hizmeti hızlı ve uygun fiyata sunan bir ülke konumundadır. Son 10 yılda sağlık sektöründeki gelişmeler ülkemize bu imkanı sunmuştur. Teknolojinin hastanelerde ve tedavi merkezlerinde daha fazla kullanılmasıyla beraber eskiden ulaşılması zor olarak görülen birçok tedavi artık kolay ve ucuz bir şekilde ulaşılabilir hale gelmiştir. Özellikle robotik cerrahinin ülke çapında yaygınlaşması tedavi sürelerini kısaltırken hasta memnuniyetini diğer tedavi alanlarında olduğu gibi artırmaktadır.

Türkiye Sağlık Turizminin Gelişmesi İçin Öneriler:

Yukarıdaki farklı başlıklar altında ayrıntıları ile birlikte belirtildiği üzere medikal turizm henüz dünya genelinde gelişme aşamasındadır. Sağlık turizmi başlığı altında özellikle tıbbi müdahale ve işlemler odaklı medikal turizm türünün geliştirilmesi için aşağıda belirtilen önlem ve uygulamalar yararlı olacaktır;

- Mevzuat çalışmalarında ülkemizdeki sağlık tesislerinin nasıl belirli bir sistem içerisinde hizmet sunacağına odaklanıldığı kadar yurt dışından gelmesi hedeflemiş olan hastaların beklentilerinin neler olduğuna odaklanılması gereklidir.
- Yurt dışında irtibat ofislerinin kurulması bir zorunluluktur. Kısa vadede çözüm sağlayacak bir faktör olarak görülmesi dahi orta ve uzun vadede istikrarlı bir hasta transfer bağlantısının kurulması, kurumsal anlaşmaların takip edilebilmesi için bölgesel ofisler ya da ülke irtibat ofisleri kurulmalıdır. Bu irtibat ofisleri sayesinde hastaların eve dönüşlerinden sonraki süreç takip edilmelidir.
- Akreditasyon standartları geliştirilmeli ve akredite olamayan sağlık hizmet sunucularının teşviklerden yararlanmasının önü kesilmelidir.
- Sağlık turizmi yapan kurum ve kuruluşların belirlenmesi ve belgelendirilmesi sağlanmalıdır.
- Sağlık turizmi aracı kurumlarının kuruluşları teşvik edilmeli ve bunlar için hizmet sunmak istedikleri ülkelere özgün akreditasyon kriterleri belirlenerek sistematik transfer ağının oluşturulması gereklidir.
- Aracı kurumların hizmet yelpazeleri hastanın evden çıkışından tekrar evine dönüşüne kadar geçen tüm süreçleri kapsamalıdır.
- Hasta ile ilk görüşme, hastanın randevusunun alınması, ulaşım organizasyonunun sağlanması, tedavi süreci, tıbbi dökümantasyon, karşı ülke yetkili mercii/hekim bilgilendirilmesi, erken ve geç dönem tıbbi, insani, idari takiplerin yapılmasını sağlayacak yazılım geliştirilmelidir. Aracı kurumlar, hastaneler, klinikler ve acentaların bu yazılımı kullanmaları sağlanmalıdır.
- Sağlık turizminde satış ve pazarlama stratejisi oluşturulmalıdır. Yurt dışındaki sağlık ile ilgili

fuarlara katılmak kadar Türkiye temalı organizasyonlar/fuarlar/kongreler düzenlenmelidir. Bu fuarlara ilgili tüm bakanlıkların, STK'ların ve hizmet sunum kuruluşlarının etkin bir şekilde katılması sağlanmalıdır. Bu tür etkinliklerin koordinasyonu sağlanmalı, çıkar amaçlı, içerikten yoksun, organize ve koordine olmamış kongrelere destek verilerek ülke imajı zedelenmemelidir.

- Gelişmiş batı ülkelerinin ve yakın coğrafyanın (4 saatlik uçuş mesafesi) sağlık ve sigorta sistemleri, tanı ve tedavi fiyatları, teknolojileri araştırılmalı medikal turizm için hedef ülkeler ve pazarlar seçilmelidir.
- Tanıtım materyallerinde ve ürün paketinde geleneksel turizm olanakları, turlar ve termal sağlık turizm olanakları medikal turizm hizmetine ilave olarak birlikte sunulmalıdır.
- Medikal turizm kapsamında hizmet sunan hastanelerde bu konuda eğitim almış sertifikalı personel istihdamı sağlanmalı ve sağlık tesislerinde “sağlık turizmi ve yabancı uyruklu hasta departmanı” kurulması teşvik edilmelidir.
- Başta İngilizce, Arapça ve Rusça olmak üzere yabancı dil bilen ve sağlık turizm eğitimi olan eleman sayısının hızla arttırılması bir zorunluluktur.
- Medikal turizmin gelişmesinde sigorta kuruluşlarının önemli bir rolü vardır. Ülkemizdeki sağlık kuruluşları ve sağlık sigorta poliçesi temin eden kuruluşlar ile Orta Doğu, Rusya, ABD ve Avrupadaki sigorta şirketleri arasında anlaşmalar yapılmasına çalışılarak kitlesel anlaşmaların önü açılmalıdır.

Yukarıdaki koşullar sağlanabildiği takdirde Türkiye Onuncu Kalkınma Planında belirtilmiş olan sağlık turizmi hedeflerini yakalayabilir. Konuya ilişkin olarak daha ileri akademik çalışmalar; medikal turizm talebi ve talebi etkileyen faktörler, destinasyon seçim ölçütleri, medikal turizmde ülkelerarası rekabet analizleri, hastanelerin medikal turizm akreditasyon ölçütleri, medikal turizm için yabancı ülkelerdeki finansal destekler, ülkeler arası veya sigorta kuruluşları arası anlaşmalar ve “geleneksel turizm – medikal turizmi – termal sağlık turizmi” entegrasyon modelleri konusunda yapılabilir.

Destination
Health

SATURK

Sağlık Turizmi Koordinasyon Kurulu

ACCREDITED